

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.ofa.sfo@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet Med tillit följer bättre resultat - tillitsbaserad styrning och ledning i staten (SOU 2019:43)

Ert dnr Fi2019/03441/SFÖ

Domstolsverket har granskat betänkandet mot bakgrund av den verksamhet som bedrivs av Sveriges Domstolar, dvs. utifrån hur förslaget kan tänkas påverka verksamheten vid myndigheterna ekonomiskt, organisatoriskt och utbildningsmässigt. Granskningen har även omfattat hur förslaget kan påverka verksamhetsstöd, arbetsformer eller rättssäkerheten generellt.

Sveriges Domstolar har flera goda erfarenheter av samverkan med flera olika externa myndigheter. Informationsutbyte och utvecklingsarbete sker både på domstolsnivå och på övergripande nivå. Ett exempel, som även nämns i utredningen, är att Domstolsverket har deltagit i försöksverksamheten med snabbförfarande i brottmål (Snabbare lagföring). Arbetet har präglats av god samverkan mellan myndigheterna på flera olika nivåer. En iakttagelse i det arbetet är att när medarbetare ges utrymme att skaffa sig en helhetssyn som sträcker sig över myndighetsgränserna kan det bidra till ökad kvalitet och effektivitet för medborgarna. Många av de effekter som efterfrågas av utredningen är sådana som det har arbetats med inom Domstolsverket även utan att just begreppet ”tillit” har använts. Det handlar t.ex. om att minska detaljstyrningen till förmån för en mer strategisk styrning som kännetecknas av tillit och förtroende.

Tillitsdelegationens båda förslag ger möjlighet för myndigheter att ta del av stöd och medverka på en myndighetsöverskridande arena. Domstolsverket är i grunden positiv till stöd till myndigheter i utvecklingsfrågor.

Det ena förslaget som Tillitsdelegationen ger är att Arbetsgivarverket ska tillhandahålla ett stöd till myndigheterna, som är förhållandevis begränsat. Om ett sådant stöd ska införas måste det, för att uppfylla sina syften, vara frivilligt och utgå från myndigheternas behov. En risk med att använda begreppet ”tillitsbaserad styrning” kan vara att definitionen inte står sig över tid, vilket kan resultera i ett otydligt uppdrag för Arbetsgivarverket. Olika perspektiv på styrning kommer att vara relevanta vid olika tidpunkter i olika myndigheter.

Vad gäller Tillitsdelegationens andra förslag RUM finns en risk att uppdraget blir otydligt, genom att det mera liknar ett långsiktigt projekt utan tydliga, relevanta projektmål och med enbart diffusa effektmål. I utredningen föreslås att det är regeringen som ska besluta om vilka frågor som ska lyftas till RUM. Om förslaget ska införas ser Domstolsverket hellre att frågorna som avses i stället hanteras

närmare verksamheten, och att verksamheten vid behov lyfter eventuella utmaningar till uppdragsgivaren.

Tillitsdelegationen konstaterar att en tillitsbaserad styrning och ledning inte är någon enhetlig styrmodell. Varje myndighet måste alltså arbeta fram hur styrmodellen ska se ut efter myndighetens egna förutsättningar. Myndigheter behöver här ha ett eget handlingsutrymme utifrån hur arbetet med chefs-, ledarskaps- och medarbetarskapsfrågor kopplat till tillitsfrågor bedrivs. Domstolsverket ser en risk med att utredningens förslag kan ge ökad administration och ökad överbyggnad i och med att arbetet hamnar längre från verksamheten. De som är närmast verksamheten bör vara de som också anger hur verksamheten styrs på lämpligast sätt. Domstolsverket vill här poängtera att det är viktigt att det finns rätt kompetens inom myndigheterna och det är i myndigheternas ledningar som styrningsfrågor ska hanteras.

I utredningen lyfts budget- och verksamhetsplanering fram som något som kan försvåra känslan av tillit. Domstolsverkets erfarenhet är att det snarare är den enskilda myndighetens hantering av dessa frågor som är avgörande. Verksamhetsstyrning och ekonomistyrning är något som myndigheter alltid måste arbeta med att förvalta och utveckla, för att ge mesta möjliga nytta i förhållande till rätt insats.

Detta yttrande har beslutats av t.f. generaldirektören Peter Yngve. Deltagande i beredningen har varit chefsjuristen Charlotte Driving. Föredragande har varit juristen Helena Bergstrand.

Peter Yngve